

Пише:
Небојша
Кнежић

Торонио, јануара 2008.

Хранио је голубове као да је и сам голуб, јер често им је давао директно из својих уста у њихове кљунове. На глави је вјечито имао капу “французицу” и када га неби било на прозору своје ониске куће која се налазила одмах преко пута продавнице Градина у Радићевуј улици ослоњена о кафану Истра, онда би сигурно малкице дријемао на сећији или би скокнуо негдје на часак да обави какав послић....

*****

“тата,,а како се голубови не боје онога чике,,из руку му зобљу” упирући руком према голубаревој кући питам оца док пролазимо поред женског студентског дома Младен Стојановић идући у правцу Титове улице.

“хаааа,,шта то рече,,не чуух болан” рече отац а ја се окрену према њему и видим да ме и не слуша јер је уздигнуте главе пиљио погледом према неким студенткињама, које су оскудно одјевене на прозорима сушиле можда своје једине најлон чарапе....

Ушутим и корачам а када смо се приближили Градини, станем и гледам старог чика како тепа и сваког голуба зове именом! Отац ме помилова по глави а онда се обојица дивимо голубијем пијеву а оно је било гласно зато што је допирало из њихових пуних трбуха, јер рука старца је несобично бацала расквашени хљеб пред њихове халаве кљунове....

Лепет крила и гугукање били су гласнији од шкрипе старих трамваја и по којег ријетког аута који би уз обавезно библикање сурдукнуо улицом у једном или другом правцу.

“а тата,,како се зове овај чико?” питам оца

Отац се насмеја, подиже руку према шеширу, скину га са главе па викну, “Месезе, болан, какав си, шта имааа!”

“ооо,,мерхабаааа ислџедниче,,у дуресе је у дуресе,,ево тај ваш комунизам стиг’о и међу моје голубове, свима потаман, све им дијелим на једнаке дијелове....”

Мој отац се намршти, чврсто ме ухвати за руку, на главу натуче шешир и онда се ужурбано упутисмо према Титовој улици док је иза нас одзвањао Мезеов смијех и ријечи,,“ево ми голуби златним кашикама зобљу,,ислџедничесесе,,да хина само видиш,,сваком од њих само што није међ’ очима израсла звијезда петокрака”

Отац је већ љут и пали цигарету а онда нервозно пљује комадиће духана који му се љепе за усне. А онда пролазећи поред излога Базара, заборавим на све јер унутра видим начочену праву кожную лопту са душицом.

Чврсто стишћем оца ознојеном руком а он дубоко увлачећи дим рече неким лажљивим гласом,,“добро сине, добро, док добијем борачки додаток,,купићемо је!”

“а кад ће то бити,,слаг’о си ми и за оне пиштоље на кашисле па ми их је мама купила кад је ушпарала од фасунге и зато сам их задњи у раји добио,,али,,кад би ми сад ку-

пио ову лопту,,први би је им’о,,и на јесен кад пођем у први основне све би петице кући доносио, био би најбољи ђак!”

Отац ме погледа као некога ко је извалио највећу лаж на свијету, климну главом и понови” хоћемо сине, безбели, купићемо је док добијем тај борачки,,ма кад’ ти кажем”

*****

Тата је добио борачки додаток и заборавио на обећање. Цијели

дан сам га чекао да са посла дође кући али он је како ми је рекла мама у крчми Крајина частио неке партијске другове који су службено дошли из Београда. Ја сам плакао, срамота ме било раје, већ сам им се похвалио! Сутрадан када је тата нервозно за доручком сркао кафу усудим се да га питам за .....

“сиктеееер” продере се а ја се завучем испод стола као мали цуко и онда почнем да цвилим,,само,,цаба,,од фудбала са душицом ни хабера!

Отац сав натмурен оде на посао а ја у плач. Видим мајку пребире неку папирну сићу коју је чувала у јастушници. Придигнем главу и стрепим хоће ли бити довољно. “а кол’ко је та лопта” пита

“шест стоја” кажем пун неке наде.

“аауух,,па немам ни близу,,ма ни за неку пластичну а камоли ту са душицом!” каже она

Ја опет у плач,,“што немаш ка’ћеш имат”” питам кроз сузе које ми умивају образе.

“па за једно два мјесеца,,а можћда и три,,знаш да смо ћилим на кредит узели, нико га у згради нема тако скупог и шареног”

*****

Неколико дана нисам излазио у рају,,а јарани стално зову испод прозора, куцају на врата, питају ми мајку када се враћа са пијаци. Јадница, лагала је да ме боли зуб, да имам температуру, да сам добио ојед између ногу....

Са оцем не причам а онда ме он изненада послје вечере узе у наручје и посади у крило. “ма дај буди разуман,,ма ниси ти више балавац,,шта ће ти лопта, на јесен ћеш у школу, постаћеш ђак”

“али тата,,ти си обећ’о,,слаг’о си ми!”

“ма нисам сине,,купили смо ћилим,,стрпи се још мало,,ето док

"МЕЗЕ"

добијем инвалиднину и неки вишак што су обећали....”

Нисам га више слушао,,и ту ноћ сам одлучио да побјеђем од куће,,негдје код Хака и Тома, јер њихове сам авантуре већ прочитао и ако још нисам званично постао ђак-првак!

*****

Отац одлази на посао, мајка на пијаци а ја се шуњајући искрадам кроз кокошињац на задњи излаз зграде и трчећим кораком уз Миљацку заувјек одлазим од оних који ме лажу и мунтају! Стиснутих шака прелазим мост код Два Рибара и уским путељком поред Старе цамије пењем се према Гају а онда преко Требевића право на Мисисипи,,па ћу оним бродом што има велики точак и који труби снажније од нашег воза Тире....

Дуго сједим у трави и гледам у плаво небо док одмарам уморне ноге. Замишљам им лица, нарочито очево кад схвате да сам постао капетан брода на дугој и широкој ријечи негдје између Илииноиса и Мисурија и да им се никада нећу јавити ни једном обичном дописницом....

Изненада чујем како ми се неко примиче,,преплашено подижем главу и угледам чика Мезеа ка-

купити успут,,“договорено!”

Када је кренуо гледао сам за њим јер сам вјеровао да ме и он лаже, да ме жели намамити са собом и одвести кући па да ме ћаћа издегењечи. Наставио сам да сједим а онда се он зауставио и када су нам се погледи срили, рекао је...”ко воли голубове, воли и људе,,и ко воли и једне и друге тај никад не лаже,,хајде сад,,дижи се!”

Више се није окренуо, наставио је да силази низ брдо и када се примакао првим кућама и скоро ми замакао од очију, дигао сам се и потрчао за њим....

Када сам га стигао, ухватио ме за руку и ја сам му је чврсто стиснуо. Прешли смо мост на Миљацки а онда прошли поред Позоришта лутака у коме сам гледао најљепше представе на свијету, Срећка међу бубицама, Шуму Стриборову и Дугоњу, Трбоњу и Видоњу.

Када смо се приближили Базару, срце ми је убрзано ударало,,а онда,,ућосмо унутра. Продавачица ми пружи лопту док је чика Мезе из њедара извадио велику кесу од овчије коже и копајући по њој избројао колико је требало. Од узбуђења нисам вјеровао својим очима али јесам носу који је њушио праву кожу и рукама које су опиравале оригинал фудбал.

А онда,,ухвати ме страх шта ћу рећи оцу,,биће га стид, можда ће се наљутити,,и чика Мезе на моме лицу препозна забринутост!

“не брини,,одвешћу те кући и рећу да сам ти лопту поклонио зато што сам је добио на томболи, неће се љутити када израчунају да је роба за цабалука,,хајмооо,,кифели мали!” пчепасмо један другог за руку а мени фудбал у нарамку и сав горим од узбуђења,,ко ће ме први видјети од раје!?”

*****

Мајка је чика Мезеа почастила кафом а отац га је понудио ракијом а онда се почео распитивати,,а гдје је та томбола,,каква је то томбола, има ли новчаних премија,,“хмм,,чуууј лопте дају умјесто готовине,,ја лутрије и говнарлука” заврши мој стари а онда се покри новинама преко лица и захрка на канабеу....

Сутрадан сам био главни у раји,,али,,на кратко... Неки старији “душмани”, мариндворска раја а може бити и горичка сконтали да имамо фудбал са душицом и онда нам сваком опале по ћвоку и отму нам је а ми у вриску,,они се врате па нам спуцају сваком по шамар,,е онда умукнемо....

Данима сам очајавао и нисам се усудио проћи поред куће старог чика Мезеа а онда један дан пођем са рајом у кино и ћада нас водила бапш тула,,подигнем главу, чика Мезе храни своје голубове,,а онда изненада неки клинци из једног хаустора одмах уз Градину праћкама са жичаним “мецима” погодише једног или два голуба. Чика Мезе врисну а три “јалијапа” уз урлике и смијех отрчаше низ улицу.

“какви сте ви то људи па моје голубове убијате,,јаоооо,,па један дан ћете убијати и људе јер сте и сами нељуди од очева нељуди,,харам вам вазда биооооо,,хааарраааам!” цвилио је и јечао чика Мезе а ја онда кријући се од раје ућох у један пролаз између неких тараба и прекри лице рукама а из мене покуља плач какакв још до тада нисам осјетио....

ко погнуто бере траве и трпа их у неку најлон кесу. Одмах сам га препознао по “французици” и шеретском осмијеху на лицу.

Ја сам покуњено сједио и правио се да га не видим. Дуго је гацао околу а онда ми приђе. “а јеси ли ти од онога ислџедника,,препозн’о сам те,,његов ли си,,хааа!”

Шутио сам. Сјео је поред мене, извадио главицу лука, хљеба и сира а онда почео да мези. Био сам гладан и све сам погледавао према....

“на,,узми!” рече “нећу,,не треба ми!” кажем поносно!

“а ,,јели то ниси гладан,,ма како болан!?” зачуди се

“гладан сам,,али нећу!” кажем стиснутих шака.

Он ми се примакну и рече. “а сада ми испричај,,откуд овдје и што си љут на мене и цијели дуњалук,,хааа,,де реци?”

Мало сам се дурио, снебивао а онда му све испричао. Загрлио ме и рекао “твој отац је добар, сваки отац воли своје дијете,,али некада се не може, мораш га разумјети а сада ћеш са мношћу кући, нико неће ни знати да си кренуо на велики пут без поздрава,,а лопту са душицом ћемо